

טורי גלוסקא נתנאל ("תוני")
8897

בן אסתר וסעדיה

נולד ב- י"ח באלול תרפ"ח 3.9.1928

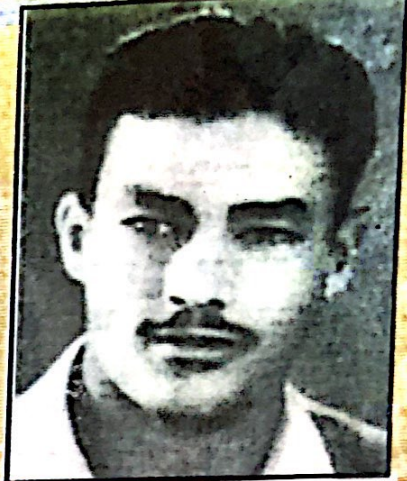
התגייס לצה"ל בשנת 1948

שרת בגדוד "גדעון" (13)

נפל ב- כ' בכסלו תשי"ט 22.12.1948

במבצע "חורב".

גלוסקא נתנאל ("תוני")

בן סעדיה ואסתר. נולד ב י"ח באלול תרפ"ח בראשון לציון. בגיל 15 עבר נתנאל לקיבוץ כפר-גלעדי ושהה שם כשנה. שאף להשכלה והקדיש ערביו ללימודים ולקריאה. מפאת מחלה נאלץ לחזור הביתה.

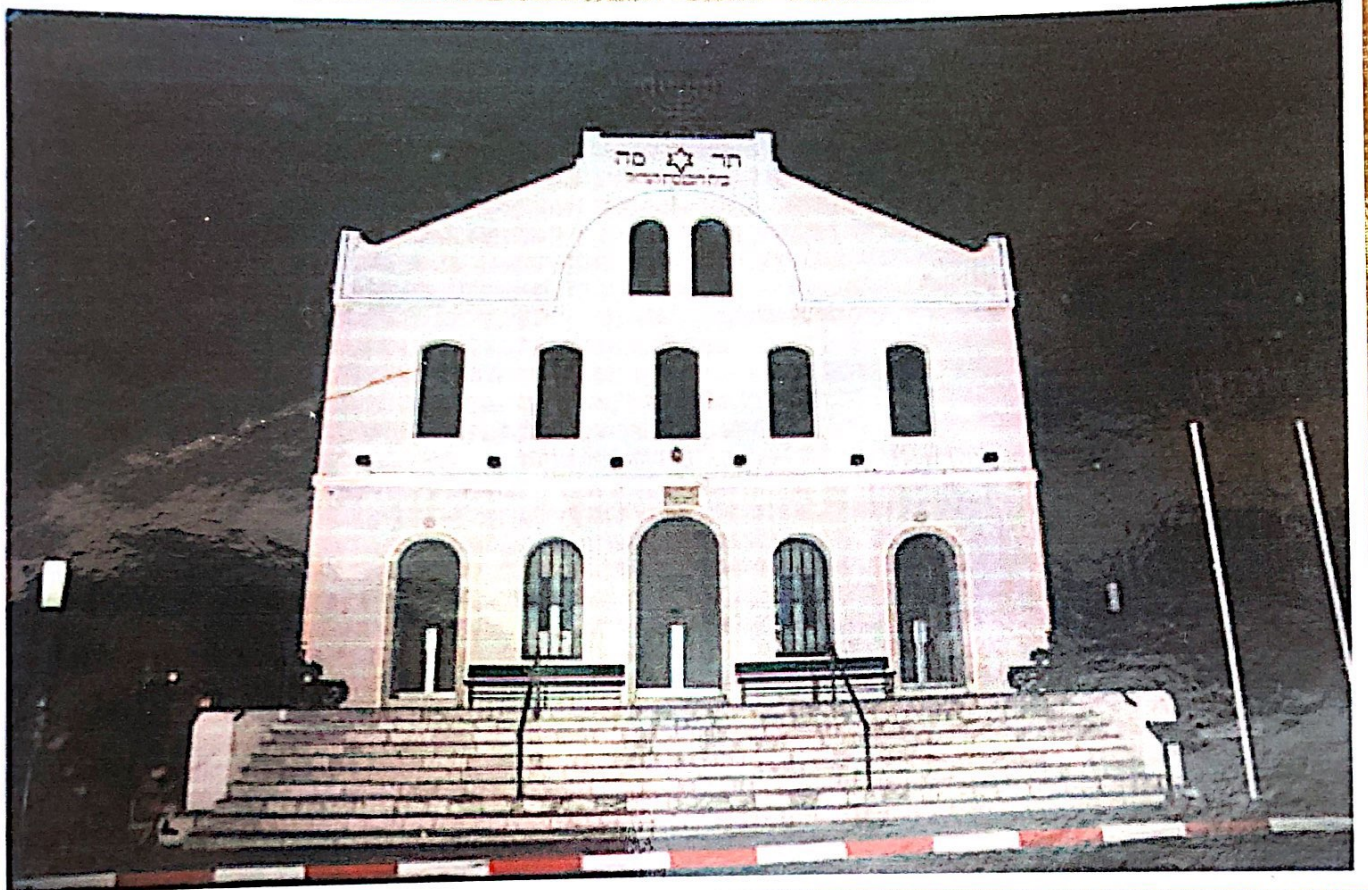
חבר "הנוער העובד" ואיש הגדנ"ע משחרותו, מאוחר יותר הצטרף לשורות ה"הגנה". השתייך למחלקת הסמלים והיה מומחה ל" קפא"פ " (קרב פנים אל פנים).

ב - 1946 עבר קורס מ"כ בגבעת ברנר והיה למפקד כיתה בגדנ"ע ראשון- לציון .

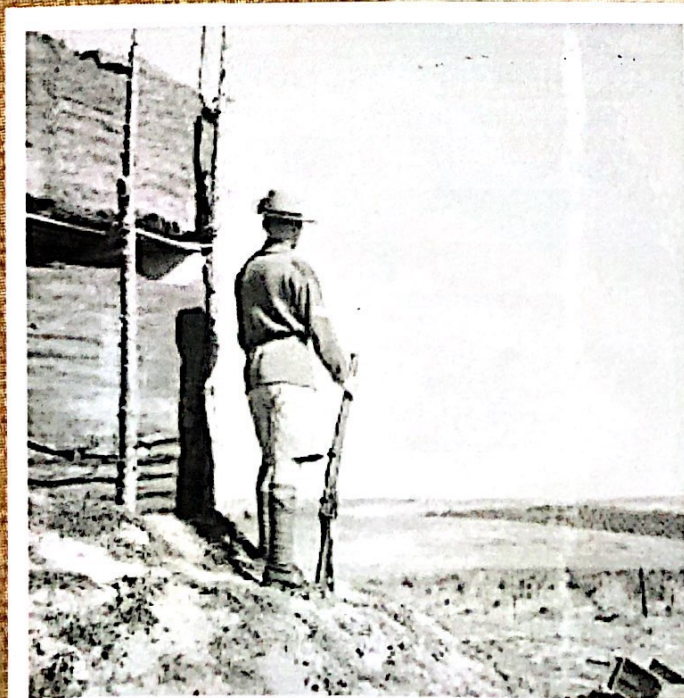
עם ראשית המאורעות שימש כ מ"כ בכיתת שמירה - "פל"ס", שמתפקידה היה לשמור ולהגן על עובדי עבודת הפרדסים בראשון-לציון.

ב - 1/2/1948 התגייס, השתלם בקורס מ"כ קרביים, השתתף בקרבות עמק הירדן, בדגניה ובצמח, במסגרת גדוד בחטיבת "גולני", ובקרבות על שחרור הגליל, במבצע "עין" ובקרבות הנגב, שירת כסמל קשר ונפל באחד המשלטים ליד רפית, לאחר הדיפת שלוש התקפות האויב. נפצע ונקבר על ידי המצרים שכבשו את המשלט ב - 22/12/1948. גופתו הועברה משם על ידי הצבא לבית הקברות בראשון-לציון.

בית הכנסת הגדול בראשל"צ - מקום הולדתו.

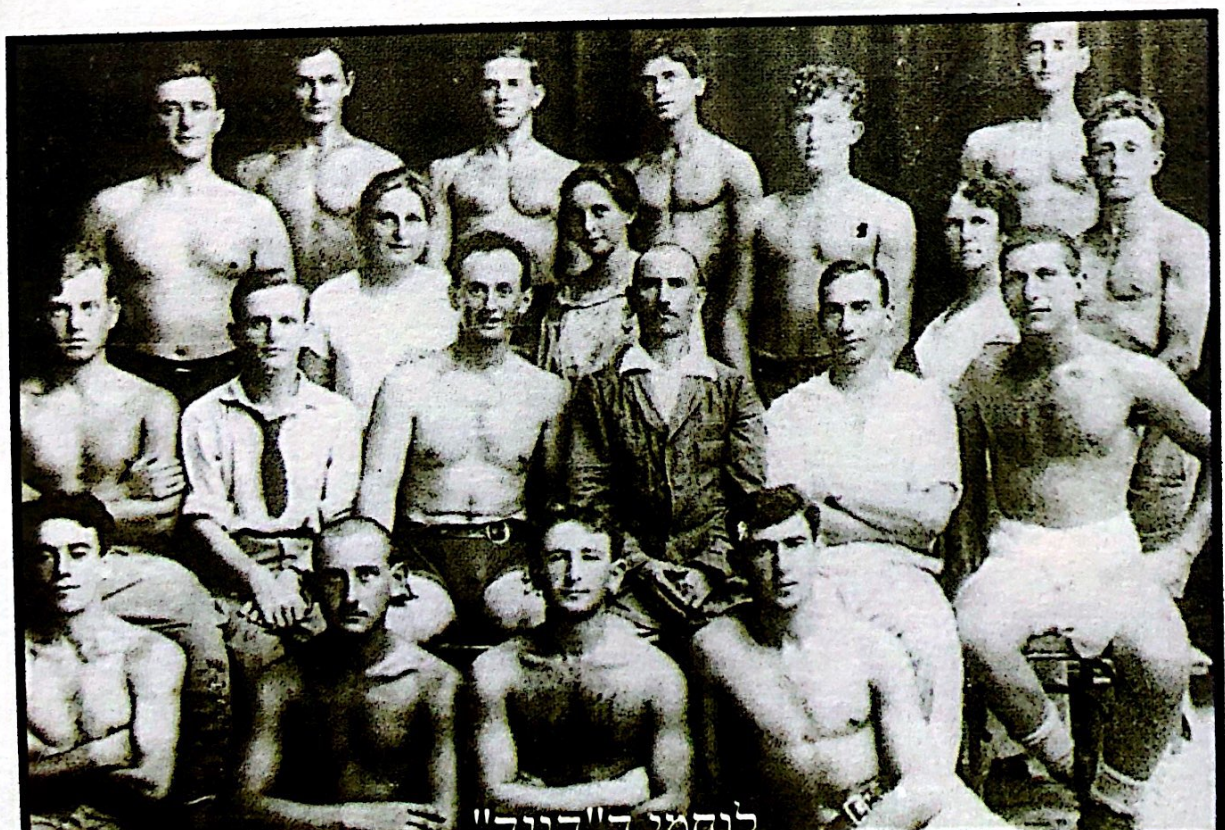
גבעת ברנר - שם הוכשר נתנאל ז"ל בקורס מ"כים

נתנאל הצטרף ל"הגנה"

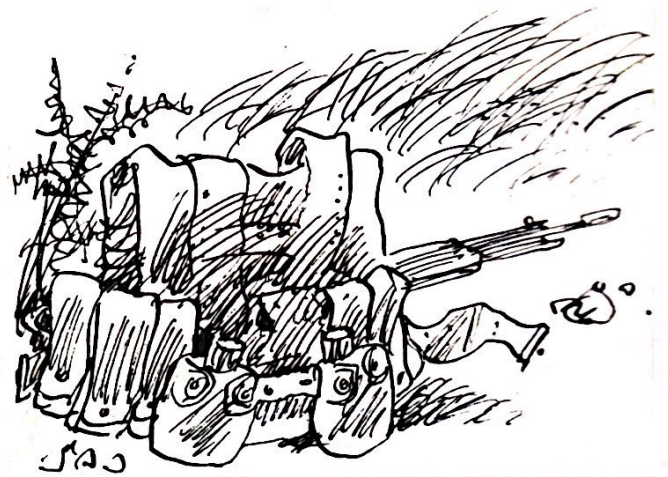
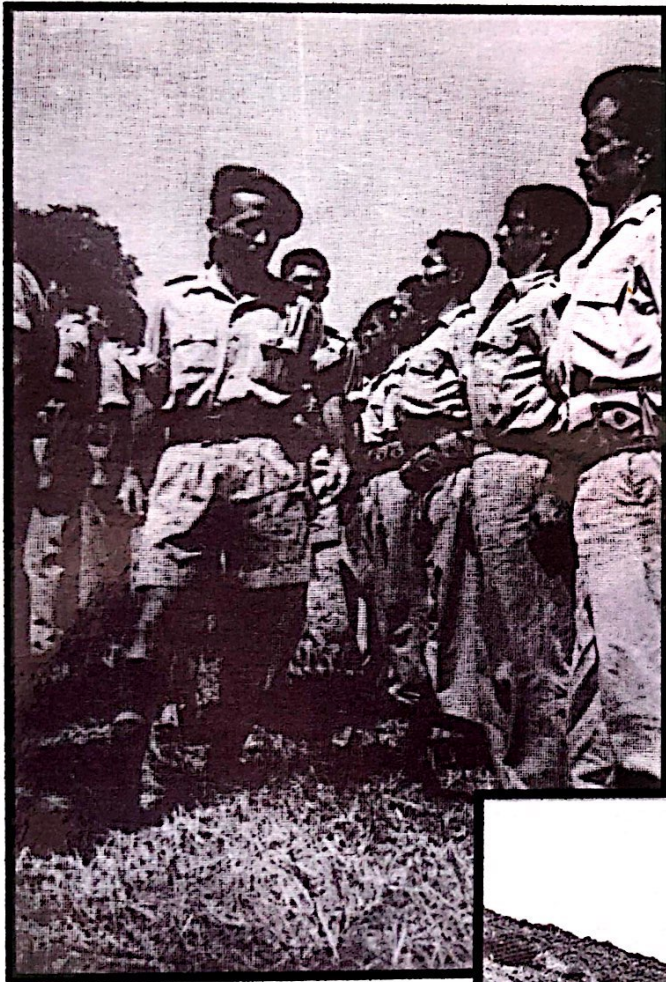

לוחמי
ה"הגנה"
באימון

לוחמי ה"הגנה"

דחטיבה בראשיתה

נתנאל ז"ל השתתף בקרבות צמח ודגניה

עדויות מהקרב על הדגניות:

16/5 13.15: על מנת לפעול ביתר יעילות נגד הכוחות המשוריינים של האויב יש לארגן מיד יחידות קטנות מצוידות בפיאטים, בקבוקי מולוטוב וחומרי נפץ, שצריכות להסתגל בלילה מעבר לקווי האויב ולפעול נגד השריונים וכלי הרכב שלו. [...]

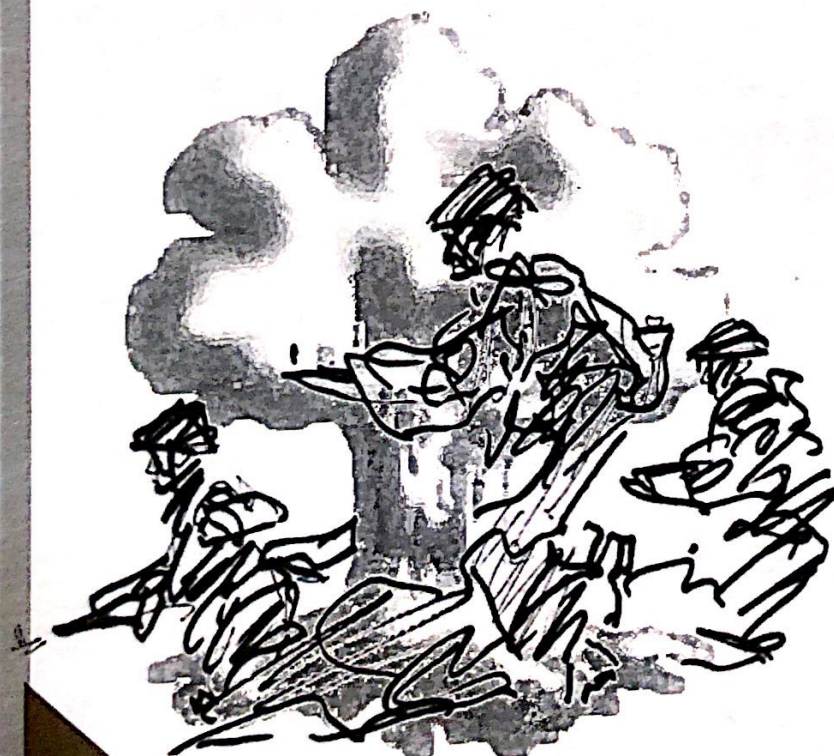
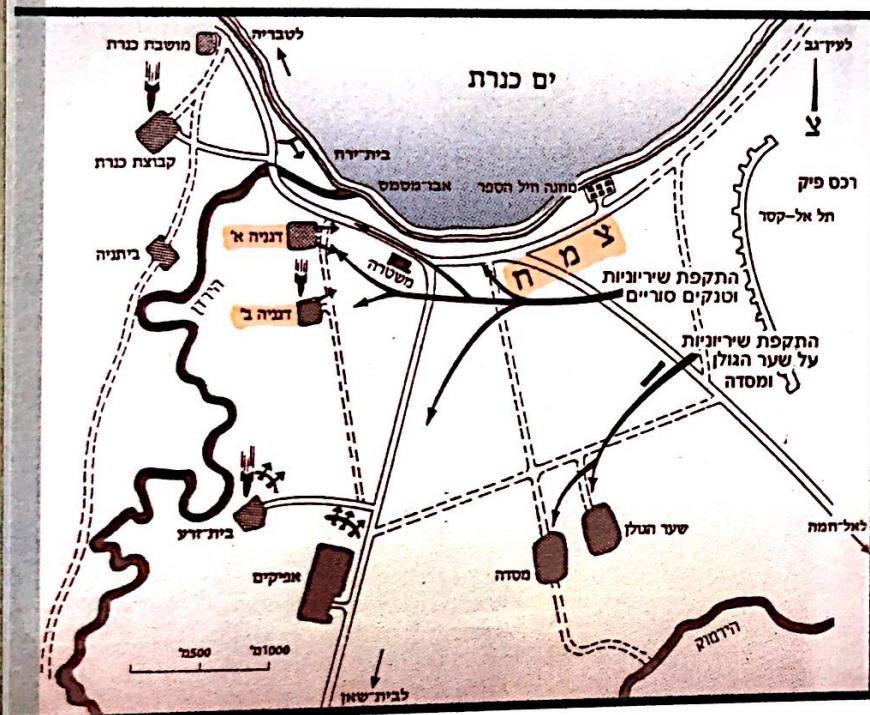
שעה לפני שיגור המברק השני, 16/6 בשעה 12.10, התקבלה הודעה שהגבירה את החששות: [...]. התקפות התותחים נמשכות, האויב מסתער על הקרנטין על יד צמח [...]. גם המשקים ספגו את חלקם בהפגזות ובהפצצות המטוסים.

במברק מחטיבת גולני אל ידן, ראש אגף מבצעים במסכ"ל, 16/5 בשעה 02.00 נאמר: שלושה אווירונים, מהם אחד מפציץ ארבעה מנועים, חגו הבוקר מעל עמק הירדן והפציצו את אפיקים, אשדות וטבריה. באשדות נפצעו מספר ילדים, בטבריה נפלו כל הפצצות לתוך הים.

בשעה 07.00 בבוקר 17/5 יצא מברק מחטיבת גולני: כוחותינו התכבדו בתוך צמח. מתכוונים לפעולה לפנות בוקר.

אמצעי עזר בהגנה נחשף במברק נוסף מחטיבת גולני ליגאל ידן 16/5 בשעה 11.45: פתחנו כל סכר הירדן. מתכוון לסגור את המשוריינים והרכב שחדדו דרומה מגשר. הזהר והודע לבית הערבה על זרם מוגבר.

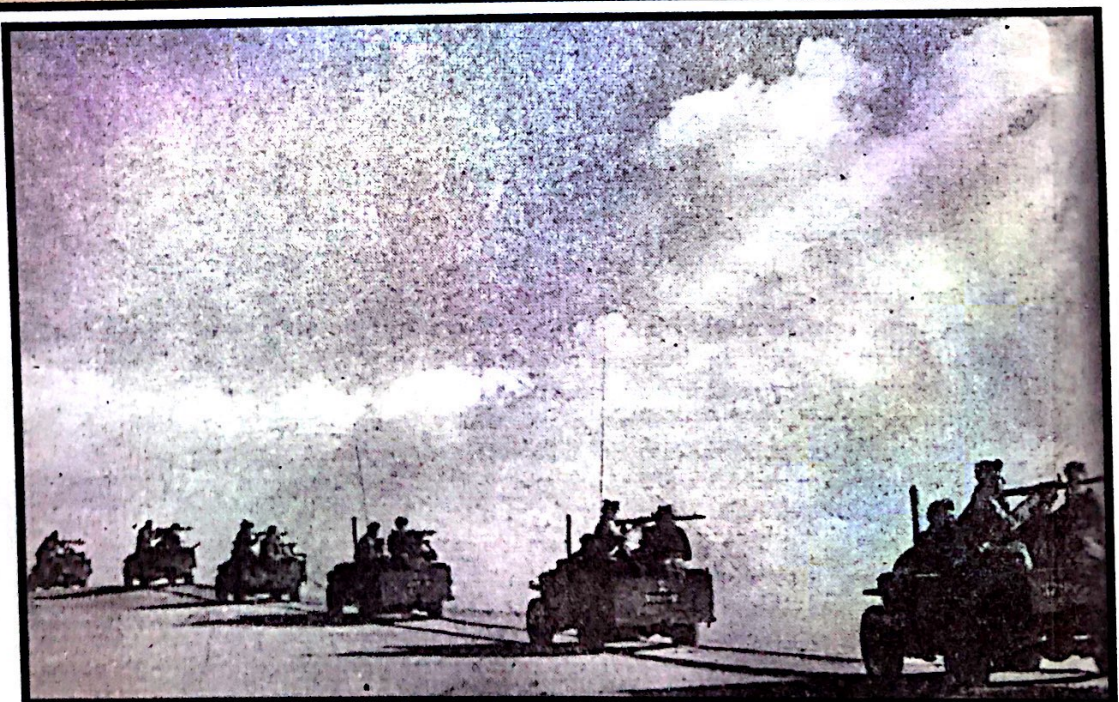
בסיכום ראשון של קרבות חזית עמק הירדן הודיעה מפקדת חטיבת גולני לידין, 17/5 ב-01.00: ההרעשות נמשכו כל היום והלילה. טור משוריינים שבא מכיוון אל-חמה נעצר בקרבת הקרנטין לאחר פעולה מוצלחת של התותחים והאווירונים שלנו. האויב מחזיק בקרנטין ובמחנה העבא צורחית לצמח ומרכז כוחות נוספים בשטח.

מבצע "חורב" - הקרב על "משלט 86"

(דצמבר 1948)

מטרת מבצע "חורב" הייתה מיגור הצבא המצרי הפולש וגירוש משטח א"י. השלב הראשון של המבצע נועד לחסל את הזרוע המזרחית של הצבא המצרי תוך כדי ריתוק הזרוע המערבית והטעייתה בפשיטות ובפעולות הטרדה. התקפת הריתוק וההטעייה בגיזרה המערבית בוצעה על ידי חטיבת גולני, כאשרת המאמץ העיקרי שלה בעזרת גדוד "גדעון" (13) היה התקפה על "משלט 86", הרכס שבין חאן יונס לדיר-אל-בלח, במרחק 2 ק"מ בלבד ממסילת הברזל עזה-רפיח. "מאמץ שני" בוצע למחרת ע"י משורייני גדוד "הפשיטה הממוכן" - פשיטה על עבאסאן, וע"י פלוגה מגדוד "ברק" (12) שתפסה את "משלט 108". "משלט 86" החשוב נכבש ע"י חיילי גדוד "גדעון" עוד בליל ה-28 בדצמבר 1948, אך בשל תנאי החורף הקשים במיוחד, סופות חול, גשמי זעף והפגזה מצרית, לא הגיעה שיירת האספקה והנשק המסייע אל המשלט. למחרת ערכו המצרים במשך כל היום התקפות-נגד רצופות של כוחות חי"ר ושריון גדולים, בסיוע נושאי להביורים מוסעים ובשעה 14:30 אחה"צ נאלצו לוחמי הגדוד לעזוב את "משלט 86" ולסגת תוך אבידות כבדות.

הקרב בו נפל נתנאל ז"ל

י"א תשרי ה'תש"ח

21.12.48 — כיתה-מוגברת התבססה בקצהו הצפוני-מערבי של איזור המשוכות ב-108 והשתלטה על האיזור. האויב לא הגיב.

22.12.48 — בבוקר הותקפה באש מכוונת-ידיה יחידת חבלנים שניסתה לפרק את המוקשים שבסביבות 108. החבלנים נסוגו בשלום למשלט. מבצע "חורב" — שלב א'.

ב-17.00 הרעישו מטוסי חיל האויר את רפיה, תאניונים ועזה. התקפות אלו חזרו ונשנו באותו לילה ומשך הלילות הבאים בסירוגין. לפנות-ערב פתחו תותחניו בהרעשת משלטי-האויב לאורך כל הגזרה.

ההתקפה על משלטי רפיה

השלב הראשון במבצע "חורב" הופסק באמצע, בטרם הושגו תוצאות מכריעות. בשעה שעמדו כוחות-החזית לסגור בורע-אדירים ולכתר את כל צבא-המשלוח המצרי שברצועת החוף, נתקבלה פקודת-הנסיגה לכל כוחות החזית לפנות את שטח-סיני. היה זה בלחצם ובהתערבותם של כוחות-חוף שהצילו את הצבא-המצרי ממפלה ניצחת. הזרוע המזרחית-דרומית של המערך המצרי, מוגרה אמנם כליל, אך המערך שלאורך כביש החוף — מערך עזה-רפיה, עמד בעינו. בשלב השני של הפעולות נסבו, איפוא, כוחות-החזית למיגורו של מערך זה. והפעם — בתחום השטח הישראלי בלבד. מגבלה זו בשטח, אשר שללה מראש כל אפשרות לתמרון מקיף, הגדילה את קשיי הביצוע וכן האמירה את המחיר שנדרש היה לשלם עבור ההצלחה. ועוד מגבלה — זמן. אף כי טרם ברור היה במדויק מתי תישא התערבות האו"ם פרי ויכרזו על הפוגה חדשה, הרי בכל זאת לא היה ספק, שהזמן שנותר הוא קצר ביותר ואלו כאן היה צריך להתחיל הכל מבראשית, מבלי יכולת ליהנות מהישגי השלב הראשון. רפיה היתה בסיס לכוחות המצרים שפעלו בחזית, בה היתה מפקדת הכוחות ובה נמצאו בסיסי-האספקה והציוד של חיל-המשלוח. כיבושה היה מביא את מכת-המות על המערך האחרון של צבא-הפולשים. כוחות-החטיבה ויחידה מחטיבה-אחות הועדו לפרוץ את מערכת-הביצורים המגינה על רפיה. כוחות נוספים ערוכים היו לנצל את ההצלחה הראשונה.

יחידות-החטיבה נתפנו מתפקיד החזקת המשלטים בגזרה ע"י יחידות-אחרות כולל יחידות עמ"ל (שגויסו ממשקי-הסביבה והחטיבה נערכה סביב גבולות לשלב השני של מבצע "חורב" ("עין").

8/4/48

מחמ"ס

אהורי היקרים שלם רב.

כנני נאצ'כם בי אני נחצא בקו הביטחון ולא תסו ה

יק ראית פניכם היקרים. אקא ואמא היקרים כג

אני נאצא-בת אקיד ואני מרשים את עצמי היטב. אקא ואמא

אן נאצאן כי וכו' אהורי שאני אקדק בבית בצמח הקרוב

ביתי. אקא ואמא ~~אקא ואמא~~ מה נשמע בבית איב

הפרגה הבית מה שלם אמא נאצאן זה שלם ורגיל

הבית ושלם תעביר קשה אקא תיגיד את אמא תיגיד

מה שאני מרשים את עצמי איב מוואא נאצאן אקא אקא

אני סוהר כי אתה מבין את הצנינים מה הם ואתה בתור

גדד תוכל להספיד על אמא. יגיד אף כי מה אהסיד כי אמ

צריכה שלם לכל האחים והאחיות לכל הקרובים והקרובות

ולכל החברים והחברות אקא אין אבי צורם אכירוב לו

בי וכו' שאני אקדק בצמח היקרים

מה שלם אהורי. אחי נתנאל גלסקא

נתנאל - תוני - גלוסקא ד"ל

לזכרו של רעי השוכ:

תוני, (כך היה כינויו), נולד להורים עובדים החיים על יגיע כפיהם. היה תלמיד ביה"ס העממי בראשל"צ, אשר כיום הגו נקרא ביה"ס ע"ש "חביב", אולם בגיל צעיר נאלץ לצאת לעבודה. זכרתי בנערותו, היה שש לאחר יום עבודה מייגע, להגיע בערבים לסניף "הנער העובד", להשתתף בשיחות ואף להתכדר שם.

בהיותו בגיל 16 בערך, הצטרף לארגון "ההגנה" והיה פעיל במסגרת הגדנ"ע. תוני השתתף בכל הפעולות הרעיונות והמעשיות.

בשנת 1946 יצא לקורס מכי"ם גדנ"ע ואף הצליח בו.

מתום הקורס ואילך, יכולת לראות את הבחור השחף והחסון בתלבושת המסורתית: נעלים גבוהות, פטס, תלבושת חאקי, כובע מקואי (טמבל) ומקל קפא"פ, צועד מדי שבת בשבתו להדריך נערים במקצועות שונים. הן מקצועות ספורט והן מקצועות נשק (שהיה בזמנו כל יראה וכל ימצא במדינה).

הבחור תרם למען המדינה את אשר השקיעה בו בקורס.

לעתים מזמנות היינו מתאספים כל המפקדים, ומעבירים לעצמנו מבחנים והשתלמויות, לשם ליטוש החומר וכן כדי למסור רשמים ודו"ח על התקדמות הכיתה באימונים.

בתחילת 1948, עת פרצו המאורעות, היה תוני בין המתנדבים הראשונים אשר עסקו באבטחת הפועלים אשר עבדו בפרדסי במושבה ואשר היו נתונים לסכנה מתמדת של פגיעות ע"י הבריטים והערבים כאחד.

עם קום המדינה, התגייס לצה"ל והשתייך לגדוד 13. שם שימש בתפקידים שונים ולאחרונה כסמל קשר. תוני השתתף בכל הכיבושים הן בגליל והן באזור נצרת.

בידי נמצאים עדיין מכתביו רעי, בהם ספרת לי על הקרבות והחוויית שעברת. באחד ממכתביו ציינת לי כי אנו עלולים להיפגש תוך כדי הקרבות, מאחר שיחידתך עוברת לנגב, מקום בו שרתתי אני, מאוד שמחתי למכתב זה ואף יצאתי לפגוש במקום בו חנה הגדוד. כעבור ימים מספר קיבלתי ידיעה, כי מחלקתך השתתפה בקרב על גבעה הידועה בשם 86, ואף כבשה את הגבעה. אולם המצרים אשר עלו עליכם במספרם ובכוח נשקם חזרו וכבשו את הגבעה. על הגבעה, בודדים ומנוחקים מעזרה, נפלו מספר לוחמים וביניהם גם אתה.

לא האמנתי למשמע אוזני, עד אשר וועדת שביתת הנשק השיבה להורים השכולים את גוויות החללים. שותף הייתי אני, ואף חבריך הרבים, לכאב ולצער אשר היו מנת חלקם של הוריי ובני משפחתך.

יהי זכר רעי, עם זכרם של כל לוחמנו אשר נפלו למען הקמת "מדינת ישראל", צורר בצדוד החיים.

ולהורים השכולים יאמר: בבנין מדינתנו תנוחמו.

רעך במוס יאיר.

עוד שנה כבר למדנו.
מי אני מי אתה כבר איבדנו
מה שהיינו פעם מזמן
מה עוד מביא אותך תמיד
אל אותה ילדות נשכחת!

זוכר איך שהבטחנו בלי לדעת
מתי ואיך נחזור להיפגש
נדמה שרק אתמול
אבל השמש כבר שוקעת
אולי רק זה הלב שמתרגש...

שביל בגן, עץ ובית,
אבא כאן אמא שם כאן השארתי
מה שהייתי פעם מזמן
מה עוד מביא אותי תמיד
אל אותה ילדות נשכחת?

גלוסקא נתנאל ז"ל

